

Vă prezentăm ANTRENORII ȘI FOTBALIȘTII EMERIȚI

Climatul unei convorbiri cu Apolzan este întotdeauna senin și plăcut. Apolzan — naratorul păstrând caracteristicile generale ale lui Apolzan — fotbalistul: „acroșaj” ireproșabil în dialog, elegant și prestanță în „jocul cu capul”, intuiție a intențiilor interlocutorului (era să spun a adversarului), care îl face uimitor (ca pe vremuri pe teren) în... jocul la interceptie.

Așadar, iată câteva secvențe din filmul unei vieți dedicate fotbalului. Locul și data nașterii — Sibiu, 6 februarie 1927. La 7 ani a început cariera... neoficială de fotbalist. Primul „balon” — evident mingea de cârpă, având ca anvelopă, din când în când, ciorapul de mătase al surorii mai mari, Jeni. Al doilea balon, net superior calitativ primului, mingea din păr de coadă de cal. Cu un umor irezistibil, valorosul nostru stoper își amintește: „Toți pruncii din echipa uliței, înarmați cu foarfeci, vinam cozile cailor de prin oraș”.

Activitatea oficială a început la 12 ani, când Piți a „semnat” pentru piticii Șoimilor, garnitură care cuprindea, printre alții pe Roman, Dragoman, Sandu Moldovan și aripa dreaptă — Alexandru Apolzan (inter), Iosif Apolzan (extremă) și care „bătea numai de la 7 în sus”!

La vârsta de 14 ani, familia Apolzan se mută la București iar Alexandru intră „ucenic intern” la uzinele Rogifer. Deși viața se prezintă în culori mult mai dure — („Două ore lipsă la lucru se pedesneau cu două ore de carceră iar despre masă să nu mai vorbim, cred că un an de zile am mincat numai mazăre”) — fotbalul i-a intrat definitiv în cap și nu-i mai poate ieși nici noaptea, în vis.

Cum pasiunile mari își găsesc de multe ori un scut în providență, iată-l pe meșterul Gh. Dragomirescu privind cu ochii umedizi de emoție „stafa” de fotbalist a blondului firav din atelierul său. „Acoperindu-mi strategia retragerii la antrenamente, „nea Gogu” a fost primul om care a crezut realmente în talentul meu” — spune azi Alexandru Apolzan.

Anii de juniorat la echipa Rogifer n-au rămas fără urme. Tânărul, furat la început de artificile fotbalului-balet ajungând să se simtă „mult mai teapăn pe picioare”, mai sigur pe el.

La 18 ani, în 1946, se produce debutul cu D mare, Apolzan semnând pentru echipa de categoria A, Locomotiva București. O formație cu multe „nume”: Mari, Ghiurițan, Tănăsescu, Urechiatu, Izbiceanu, Mihăilescu, Lungu, Filotti, Valentin Stănescu, Marian. Primul lucru învățat la Locomotiva: sentimentul de echipă.

Posturi ocupate în formație — fundaș dreapta, stoper, mijlocșă dreapta — pe acest din urmă post debutând ca internațional „B”, în 1947 la Budapesta. Rezultatul de 0-0 obținut în deplasare, în fața unei puternice selecționate maghiare, este apreciat, debutul internațional al lui Apolzan fiind de bun augur.

În 1949 se produce marea cotitură

AL. APOLZAN

din viața lui Apolzan. Trece la C.C.A. La început, în prezența lui Androvici în echipă, joacă fundaș dreapta.

Nu după multă vreme însă se încheagă un „11” memorabil — Voinescu — Zavoda II, Apolzan, Rodanu — Balint, Bone — V. Moldovan, Roman, Drăgan, Zavoda I, P. Moldovanu care va preda ștafeta „schimbului de aur” al C.C.A.-ului: Voinescu — Zavoda II, Apolzan, V. Dumitrescu — Onisie, Bone — Căcoveanu, Constantin, Alexandrescu, Zavoda I (Raksi), Tătaru.

Cu această echipă, amintirile lui Apolzan se prezintă sub o adevărată cavalcadă a succeselor: 6 titluri de campion, cucerirea Cupei României de 6 ori, numeroase succese în meciuri internaționale.

Și apoi, să înfringi pe teren propriu un team cuprinzându-i, printre alții, pe celebrii Vukas, Zebec, Milutinovici, Beara, Boșkov, Mitici, Bobek. — este vorba de victoria din 1956 a echipei României în fața Iugoslaviei (1-0), în formația noastră evoluând 10 jucători de la C.C.A. — iată un adevărat subiect de istorie fotbalistică. „N-am să uit niciodată — evocă Apolzan — saltul de fericire al lui Ghiță Căcoveanu după înscrierea golului, privirea rătăcită a lui Beara, absolut groggy, norii acelei după-amiezi de aprilie, care la 1-0 mi se învâneau în fața ochilor halucinanți și amețitori ca în filmul „Zboară cocorii”.

Revenind la personalitatea atât de net conturată a lui Apolzan, vom adăuga câteva amănunte „tehnice” care au scăpat multora și care explică în mare parte succesele acestuia „arbitru al eleganței” din fotbalul românesc: fugea, în bocanci, 100 de metri în 11 secunde (!), avea o detentă de atlet — sărea 1,70 m. la înălțime — și lovea mingea perfect cu ambele picioare.

Pentru amatorii de statistici, dăm numărul jocurilor internaționale pe care le-a disputat în echipa României: 30 (22 în selecționata A și 8 în selecționata B).

Iar celor care se întreabă ce contingente mai are — azi — cu fot-

balul maestrul emerit Alexandru Apolzan, le răspundem că este antrenor la centrul de copii și juniori Steaua, că antrenează 2 echipe de juniori care au ocupat anul acesta, ambele, locul I și că printre zecile de discipoli ai săi, se află un puști — Mihai Pirlea — neversosimilă, aproape, copie a lui Piți Apolzan de ieri.

Marius POPESCU

CUVINTE INCRUCIȘATE

La înaintare

ORIZONTAL: 1) „Perla” înaintărilor — Înaintas la „U” — Codaș festiv. 2) Propulsor al atacului — A realiza în Cupă cel puțin un gol diferență. 3) Precede pe Pircălab sau Ionescu — Merg cu... tandemul. 4) A marcat Rapidului două goluri în urmă cu cîteva ani, smulgându-i Cupa de sub nas — Construit din beton și contraatacanti năpraznici. 5) Un colectiv oarecare — A Fotbalul nostru. 6) Dă o piesă fără „Centru” și se mai și plînge (Nicuță) — Venus i-a dat naștere. 7) Doarme... în atac — Verbul înaintării — Pasă... pistei. 8) Negatie — Cu găuri în dispozitiv și implicații muzicale. 9) „Extremă” a Crișului — Cap de serie! — Pe centrul la „azzuri” — Gaze naturale 10) A se ambla pe extremă — Extremă slabă (Acum s-a mai îngrășat!) 11) A înjgheba un atac — Insulă lângă Noua Caledonie. 12) „Steaua” lui Humis și Bodola — Griu rezistent — În centrul atacului! 13) Deschide la poartă... — „și un stîlp al acestora — Numai dacă se trage în plin. 14) Intre Vasco și Gama — Delicent la eficacitate, cu excepții ici și colo.

VERTICAL: 1) Gînganie cu goluri... de toată frumusețea — Puțini înaintași îl păcăleau pe vremuri în națională. 2) Inadverente cu fluier — Corso, Pircălab sau Eusebio — L-a „driblat” pentru prima oară pe Adam. 3) Reflexul din tribune al jocului anost de pe teren — A schimba etapa. 4) Strigăt... la înaintare — Literă grecească (în triplă, la urma urmei!) — Echipă largite. 5) Reputată formație londoneză — Incepe ca Ripensia și termină ca Venus! 6) Posedă — Cu sufletul la echipă — Extreme la U.T.A.! 7) Plimbare strict planificată... cu cîștig la mica ciupeală — Orasul lui Matei și Cuperman. 8) Nume turcesc — Multiplu de 45 (fără prelungi) — Controlat la picioare. 9) Cap — Văd fotbal la... poate, nu glumă! 10) Acțiunează numai la cap — Portar cu șalvar. 11) Asaltat în-

Din istoricul campionatelor mondiale

Doi observatori români despre ediția din 1958

După ce în 1930 o echipă românească s-a... aventurat pe meleagurile sud-americane la prima ediție a Campionatului mondial, o delegație de tehnicieni români a fost trimisă să asiste la a 6-a ediție a „Cupei Jules Rimet”, desfășurată în 1958 în Suedia. Delegația era alcătuită din ION LUPAȘ și ION STOIAN, pe atunci primul — antrenor al echipei Progresul, iar secundul — secretar general al federației noastre. Acești doi tehnicieni își deapănă amintirile în rîndurile de mai jos.

„Cînd am sosit în Suedia — începe ION LUPAȘ — mai rămăsese de jucat semifinalele și finala. De aceea, am crezut că înainte, cel mai chibzuit lucru era să sondăm opiniile specialiștilor prezenți acolo de la începutul competiției, pentru a cunoaște aprecierile cele mai autorizate și pentru a ne înarma cu informațiile necesare asupra celor patru echipe care, chiar în postura de semifinaliste, cuceriseră deja — prin evoluția lor — atît pe tehnicieni, cît și pe spectatori. Suedia, Franța, R.F. Germană și Brazilia erau binecunoscute și succesul fiecăreia dintre ele își avea explicația lui.

Robusta apărare suedeză susținea un atac în care Hamrin și Skoglund erau foarte apreciați. Despre francezi, toată lumea vorbea cu entuziasm, referindu-se la inteligența lui Kopa și la eficacitatea lui Fontaine. Vest-germanii alcătuiun un angrenaj (pe care-l observau cu mare atenție brazilienii), căruia însă, dacă i s-ar provoca cea mai mică defecțiune, ar sta... În fine, Brazilia — o ECHIPA mare care „merge” de la un meci la altul tot mai bine, apropiindu-se de perfecțiune.

Primul joc la care am asistat a fost R. F. Germană — Suedia, la Göteborg. O jumătate de oră de fotbal în care jocul vest-germanilor amintea de „tic-tac-ul” ceasornicului. Apoi, arbitru maghiar Zsolt l-a eli-

minat pe fundasul Juskowiak, pentru atac brutal asupra lui Hamrin, și ceasul a stat definitiv...”

Partida Franța — Brazilia, văzută de Ion Stoian, a scos în evidență adevărul că 2-3 individualități, ori cît de strălucite ar fi ele, nu pot sta cu succes în fața unei echipe de valoare care pe care o alcătuiun sud-americani. Iar finala Brazilia — Suedia a demonstrat din plin acest lucru!

Brazilia a triumfat, după ce în edițiile 1950 și 1954 — deși a dispus de jucători de valoare mondială — înregistrase două insuccese, individualitățile sale neputîndu-se „contopi”. Vicente Feola a început pregătirile pentru 1958 pornind de la această constatare. După patru ani de muncă fără preget, Brazilia a cîștigat titlul suprem, comportîndu-se ca ECHIPA atît de strălucit încît nu s-a putut auzi nici cea mai mică obiecțiune, neputîndu-i-se imputa nici o slăbiciune.

Sîntem acum în preajma începerii ediției a VIII-a. Specialiștii și iubitorii fotbalului își pun întrebarea: ce va aduce nou acest C.M.? În așteptarea răspunsului, să trecem în revistă „noutățile” ediției din 1958, care, pare-se, s-a deosebit cu mult de cele anterioare și a reprezentat punctul de plecare în acțiunea de modernizare a jocului de fotbal, simțită — de altfel — în toate țările europene și sud-americane.

În spatele succesului fără precedent obținut de Brazilia se ascund pregătirile ei migăloase făcute de Feola și ajutoarele sale pînă în cele mai mici amănunte. În adevăratul înțeles al cuvîntului, „noutățile” în fotbal nu sînt altceva decît un nivel mai ridicat sub raport calitativ, pînă la care sînt rezolvate problemele de bază: pregătirea fizică, tehnică, tactică și moral-volitivă.

1. Majoritatea specialiștilor a stabilit că cea mai mare realizare a brazilienilor a fost pregătirea lor fizică extraordinară, care a întrecut chiar și pe cea tehnică! Faptul că după meciuri deosebit de grele au fost capabili, în semifinale și finală, să evolueze cu o prospețime nebanuită și să nu dea nici cel mai mic semn de oboseală fizică și nervoasă, nu putea fi o întâmplare! Obisnuită căpătâie în 4 ani de muncă serioasă a făcut ca cea mai bună echipă a competiției să se antreneze chiar în Suedia mai mult decît toți adversarii săi, uneori în condițiile prealabile introducîndu-se greutăți care să reamintescă a nu știu cîta oară pe cele ce eventual ar fi posibile din partea viitorului adversar. De subliniat că nici un jucător brazilian nu s-a arătat, pe parcursul antrenamentelor, plictisit și obosit. Asta, da răbdare!

2. Tehnic, Didi, Garrincha, N. Santos, Zagallo, Vava etc. n-au putut fi egalați, deși au fost filmați, studiați și analizați pînă în cele mai mici amănunte. Modul cum au stăpînit balonul putea fi comparat, cu puțină îndrăzneală, cu arta pianistului sau a cîntărețului de operă... Dar, aidoma acestora, antrenamentele lor au însemnat repetarea nesfîrșită a unor procedee pe care cu cît le exersau mai mult cu atît le „cizelau” mai frumos! Și în fotbal frumosul are un vast teren de exprimare. „Noutățile” tehnice ca „foglia secca” erau cunoscute încă din 1925-30. În Suedia aveau doar altă față...

3. Tactic, brazilienii au reușit în 1958 o victorie colosală. Întreaga lume a manifestat un interes și o admirație pentru sistemul 4-2-4 cum nu s-a mai întîmplat niciodată. Specialiștii, antrenorii și conducătorii de pretutindeni și-au desfășurat de atunci munca lor sub influența acestui sistem. S-a văzut însă destul de repede că a juca organizat și mai greu decît a juca empiric, iar cunoașterea și aplicarea unor principii nu e treabă ușoară. Or, Feola tocmai în acest domeniu s-a dovedit un fin specialist. Nici un jucător brazilian n-a făcut pe teren vreo minune, dar și-a executat perfect sarcinile, fie că se afla în atac, fie că era în apărare, fără teamă sau ezitări, deoarece ieșirea dintr-un rol și intrarea în altul era perfect sincronizată cu acțiunea coechipierilor. Extrema stînga Zagallo, de pildă, avînd cu totul alte sarcini decît Garrincha, a intrat sau sprijinit multe atacuri de pe postul de mijlocșă stînga, pereche ideală pentru Didi, care juca minute întregi half dreapta! În fața următoare, atacul brazilian se contura altfel: Garrincha — Didi — Vava — Pele, cu mijlocșii Zito — Zagallo; apoi încet totul se întorcea la forma inițială de așezare, cînd Didi își relua locul de half, iar Zagallo pe cel de extremă. A opera, deci, în zone mari nu înseamnă a trasa unui jucător sarcini imposibile, așa cum au făcut unii, la noi, sau în alte

(Continuare în pag. a 10-a)

REÎNȚILNIRE

Bolid năvalnic, mingea fisă din apa mării și — cită spaimă în ochii lui Petrică — ea se opri taman în nasul tînarului înalt și blond. Ce se va întîmpla?

Cînd descoperi micul vinovat, ochii albaștri n-au scînteiat a minie; dimpotrivă, îl priveau veseli. De abia atunci, Petrică începu să ridă. Pescăruș alb-albastru, mingea zbură înapoi și se încinse năpraznic duel de mingi, împrescînd scînteietoare boabe de diamant. Pînă la urmă, gîfîind, puștiul se dădu bătut; îi era și greu băiatului de o șchioapă să țină piept voinicului răsă-

rit din valuri. Invingătorul își ridică învinsul în aer și, dîrnice, îi dădu voie să-și aleagă șparta:

— Unde să te arunc?

— La tîțeu!

Tîțicu privi mirat, prin umbra ochilorilor, pe misteriosul vizitator, care-i aducea hăitatul suu pe umeri.

Încercă să fie aspru:

— Petrică, iar ai făcut eroe năzbitie!

— N-aveți grijă. Mi-a fost un excelent partener de joacă... Știți, puștiul are talent la minge...

Despre ce se poate vorbi pe nisipul auriu în cîins de căldură al plîjii? Campionatul de fotbal s-a

încheiat, stadioanele sînt pustii, dar cite amintiri nu pot reînvia? Mai ales că proaspeții prieteni — care tînuu nu joacă fotbal? — sînt legați prin același sport. Fac parte din echipele regiunii lor, unul înaintas, celălalt fundaș. Poate chiar să se fi înțîlnit în cine știe ce meci.

— Tata nu mai joacă.

— Cum se poate? Este încă tînar.

— L-a lovit cinera. Era în 18 mai, ziua mea de naștere — continuă Petrică cu tristețe. Mama făcuse o tortă mare cu 9 lumînări. Eu am plecat cu tata la meci, mi-a promis că pentru ziua mea va marca

un gol. Cu cîtă bucurie ne aștepta mama, dar cînd l-a văzut pe tîticu adus sprijinit pe umerii a doi coechipieri...

Ca prin vîntă auzea noul

SCHIȚĂ DE SANDU MARIAN

prieten cuvintele lui Petrică: „Isi amintea exact ziua: 18 mai. Cum ar fi putut s-o uite? Meci greu. Cinci minute înainte de finală... Înaintasul echipei adverse țînsese spre poartă. Îl are și acum înaintea

ochilor. Îl vede cum se apropie. O singură soluție. Închise ochii și trase. Un pîrîit, ca un scrîșnet...

— Nu vă e bine! Ați stat prea mult în soare!

Deschise ochii. Fostul lui adversar îl privea zîmbind. Alături o cirje...

N-a putut înțelege Petrică, de ce noul său prieten înalt și blond, avea ochii plini de lacrimi — nici el, cît e de mic, nu mai plînge. De ce l-a im-

brășisat pe tîticu și i-a șoptit: „Iartă-mă!”

Tîticu însă a înțeles... A înțeles că tînarul din fața sa nu va mai închide niciodată ochii cînd va trage... Va ști că în fața lui se află un om.